Rovnaké príležitosti v digitálnom veku pre nepočujúcich seniorov

podporil Nadačný fond Telekom pri Nadácii Pontis

Názov projektu: Rovnaké príležitosti v digitálnom veku pre nepočujúcich seniorov, 2024, podporil Nadačný fond Telekom pri Nadácii Pontis

Autor: Roman Polášek, Jozef Vahovský a Pavel Škrabák

Vydal: © DeafStudio, 2024

DeafStudio o.z.

Sibírska 6960/30, 080 01 Prešov

www.deafstudio.net

Obsah

Úv	⁄od		4
1.	Prá	ca s tabletom / smartfónom	5
	1.1.	5	
	1.2.	Ovládanie s dotykovou obrazovkou	6
	1.3.	Spustenie aplikácií	7
	1.4.	Práca s internetom	8
2.	Vvł	ľadávanie informácií	11
	2.1.	Práca s prehliadačmi	11
	2.2.	Používanie karty / záložky	13
	2.3.	Vyhľadávanie vo vyhľadávačoch	15
	2.4.	Zaujímavé webové stránky	17
3.	Kor	nunikácia online	23
	3.1.	Základné bezpečnosti pri online komunikácií	23
	3. <i>2</i> .	Používanie e-mailovej schránky	24
	3.3.	Chat a videohovor	25
4.	Pra	ktické cvičenie	26
Zá	ver		27
Zd	Iroje		28

Úvod

Tento materiál je určený pre nepočujúcich seniorov, ktorí sa chcú oboznámiť s používaním tabletu, prehliadača, internetu a webkamery. Je vytvorený v slovenskom posunkovom jazyku, obsahujúce QR kód a poskytuje zrozumiteľné pokyny a praktické príklady.

1. Práca s tabletom / smartfónom

1.1. Zapnutie a vypnutie tablet / smartfón

Tablet sa zapína jednoducho dlhým podržaním hlavného tlačidla, ktoré sa nachádza na bočnej alebo hornej strane zariadenia.

Po stlačení môže tablet zavibrovať a následne sa rozsvieti obrazovka alebo kontrolky, ktoré signalizujú úspešné zapnutý.

Tento krok je nevyhnutný pre začatie práce s tabletom.

Obrázok 1 – Príklad umiestnenia základného tlačidla zapnutia – umiestnenie na boku tabletu (* v prípade iného typu tabletu môže byť tlačidlo zapnutia umiestnené na hornej strane tabletu)

1.2. Ovládanie s dotykovou obrazovkou

Ovládanie tabletu je jednoduché - krátkym dotykom na obrazovku môžete vybrať položky alebo otvoriť aplikáciu. Dlhším dotykom (jedna až dve sekundy) získate prístup k ďalším možnostiam alebo vyberiete položku.

Posúvanie sa vykonáva položením prsta na obrazovku a jeho ťahaním v požadovanom smere. Potiahnutím prsta smerom z okraja obrazovky dovnútra sa zobrazí ponuka nastavení alebo sa presuniete na inú obrazovku.

Pomocou kombinácie výberu a ťahania môžete upraviť ikonky na ploche, a zväčšením obsahu meniť jeho veľkosť.

Obrázok 2 – Krátke ťuknutie, dlhý dotyk, posúvanie, zmenšenie, zväčšenie

Slovenský posunkový jazyk

1.3. Spustenie aplikácií

Ak chcete spustiť aplikáciu na tablete, stačí ťuknúť na jej ikonu na pracovnej ploche. Aplikáciu môžete presunúť do pozadia potiahnutím prsta od dolného okraja obrazovky smerom nahor.

Pre zobrazenie všetkých spustených aplikácií potiahnite prst odspodu nahor a počkajte, kým sa zobrazia minimalizované okná. Na prepnutie do inej aplikácie ťuknite na jej okno v zozname.

Ak chcete aplikáciu ukončiť, posuňte jej okno nahor zo zoznamu. Všetky aplikácie môžete zatvoriť kliknutím na ikonu koša alebo na tlačidlo "Zatvoriť všetko" pod zoznamom. Zoznam aplikácií zavriete ťuknutím mimo neho.

7:13 AM			•
	Files by Google	Ø Nastavenia	
	-	Version * Approximation (Approximation Contract) * Approximation (Approximation Contract)	
	G Google	Nastavenia	
	Q.		• • • • • • • • • • • • • • • • • • •
	Vyma	Zaf všetko	

Obrázok 3 – zobrazuje sa zoznam otvorených aplikácií. Usporiadanie malých okien týchto aplikácií a spôsob prechádzania zoznamu sa môže meniť v závislosti od verzie operačného systému v tablete.

1.4. Pripojenie na internet

Internet predstavuje verejnú sieť, ktorá prepája množstvo počítačových sietí a umožňuje prenos dát. Vďaka nemu môžeme využívať rôzne služby, ako sú e-maily, online chaty alebo prehliadanie webových stránok.

Obrázok 4 – internet

Aby sme mohli internet využívať, je potrebné sa pripojiť k nejakej sieti. Toto pripojenie môže byť realizované cez kábel (napr. pri stolných počítačoch), bezdrôtovo prostredníctvom Wi-Fi (pre notebooky, tablety a smartfóny), alebo pomocou mobilných dát (na smartfónoch a tabletoch).

Wi-Fi pripojenie k internetu funguje podobne ako signál pre televízor alebo rádio. Na pripojenie k internetu doma potrebujeme zariadenie, ktoré vysiela Wi-Fi signál. Keď je tablet zapnutý, otvoríme panel rýchlych nastavení jednoduchým potiahnutím prsta z hornej časti obrazovky nadol.

Potom stačí klepnúť na ikonu Wi-Fi, aby sa zapla. Podržaním ikony Wi-Fi dlhšie zobrazíme podrobnejšie nastavenie. Iný spôsob ako sa dostať do nastavení Wi-Fi:

- Nájdeme aplikáciu Nastavenia.
- Vyberieme Wi-Fi v ľavom paneli.
- Kliknutím na položku otvoríme nastavenia Wi-Fi.

Obrázok 5 – Zapnutie Wi-Fi prostredníctvom panela rýchlych nastavení sa môže líšiť podľa verzie operačného systému. Zobrazené nastavenia nemusia presne odrážať možnosti Wi-Fi na danom tablete.

Ak je Wi-Fi pripojenie vypnuté, presunieme posúvač pri možnosti Wi-Fi do polohy zapnuté (označené modrou farbou).

Obrázok 6 – Nastavenie Wi-Fi

Naše zariadenie zobrazuje všetky dostupné Wi-Fi siete vrátane tých v okolí. V zozname sietí môžeme vidieť základné údaje o ich zabezpečení. Každá sieť má označenie, či je

chránená, symbolom visiaceho zámku. Vyhľadáme si našu sieť alebo takú, ku ktorej poznáme prihlasovacie údaje. Postup pripojenia cez nastavenia:

- 1. Otvoríme nastavenia Wi-Fi a ak je potrebné, zapneme ich.
- 2. Vyberieme požadovanú Wi-Fi sieť dotykom.
- 3. Ak je to potrebné, zadáme heslo cez klávesnicu.
- 4. Pripojíme sa stlačením tlačidla Pripojiť alebo symbolom kvačky na klávesnici.

Obrázok 7 – Nastavenie hesla Wi-Fi cez klávesnicu

Možné problémy:

- Zle vybraná Wi-Fi sieť pripojenie môžeme zrušiť stlačením tlačidla Zrušiť.
- Nesprávne heslo skontrolujeme, či sme správne zadali znaky, vrátane veľkých písmen a špeciálnych znakov. Heslo je možné zobraziť kliknutím na políčko pri možnosti "Zobrazovať heslo", inak sa heslo zobrazuje vo forme bodiek.
- Slabý signál ak sme príliš ďaleko od Wi-Fi routera, môže dôjsť k prerušovaniu spojenia a obmedzeniu prístupu k internetu a službám.
- Žiadne pripojenie skontrolujeme, či máme zapnutú Wi-Fi v rýchlom nastavení (ikona Wi-Fi by mala byť modrá).

Slovenský posunkový jazyk

2. Vyhľadávanie informácií

2.1. Práca s prehliadačmi

Webový prehliadač nám umožňuje prezerať rôzny obsah, ako sú texty, obrázky a videá, z ľubovoľného miesta na svete. Jeho hlavnou úlohou je zabezpečiť bezpečné a jednoduché prehliadanie webu, pričom jednotlivé prehliadače sa líšia svojimi funkciami.

Pre spustenie prehliadača na tablete, napríklad Google prehliadača, stačí krátko kliknúť na jeho ikonu na domovskej stránke.

Obrázok 8 – Spustenie prehliadača v tablete

Prehliadač sa na tablete alebo smartfóne ukončí potiahnutím jeho okna smerom nahor v zozname otvorených aplikácií.

Úvodná stránka prehliadača poskytuje možnosť vyhľadávania alebo zadania webovej adresy.

Obrázok 9 – Úvodná stránka v prehliadači Google Chrome

Väčšina webových adries začína písmenami www, čo je skratka pre World Wide Web (celosvetová sieť), avšak nie je to nevyhnutné. Za týmto úvodom nasleduje názov, ktorý často popisuje obsah alebo účel stránky, a končí sa bodkou a doménou najvyššej úrovne. Webovej adresy sa píšu bez diakritiky. Zadávame ich do adresného riadku prehliadača.

Obrázok 10 – Riadok na zadávanie vyhľadávania a zadávania adresy stránky

Ak máme adresu webovej stránky (napríklad sme ju našli v časopise alebo nám ju odporučil priateľ), ako je napríklad stránka DeafStudio na Slovensku, postupujeme takto:

- 1. Klikneme alebo ťukneme do adresného riadku.
- 2. V adresnom riadku zadáme webovú adresu www.deafstudio.net

3. Stlačíme kláves Enter na klávesnici alebo na softvérovej klávesnici.

Obrázok 11 – Zadanie adresy stránky v prehliadači Google Chrome

Slovenský posunkový jazyk

2.2. Používania karty a záložky

Často sa stretávame so situáciou , keď na jednej webovej stránke postupne prechádzame obsah a v určitom momente sa potrebujeme vrátiť o niekoľko strán dozadu. Na tento účel slúžia šípky umiestnené vľavo od adresného riadku. Keď otvoríme prehliadač, sú šípky neaktívne (zobrazené sivou farbou). Aktivujú sa až po tom, ako prejdeme na ďalšie stránky cez hypertextové odkazy.

Obrázok 12 – Navigačné tlačidlá v prehliadači (Chrome)

Dlhším podržaním tlačidla sa zobrazí zoznam posledných 20 navštívených stránok a možnosť zobraziť celú históriu. Prehliadač si teda pamätá aj stránky, ktoré sme prezerali v minulosti.

Obrázok 13 – Navigačné tlačidlá – šípka dozadu, šípka dopredu

Jeden prehliadač môže mať otvorených viacero kariet naraz. Kliknutím na + na konci panela s adresou alebo vedľa aktívnej karty sa otvorí nová karta.

Obrázok 14 – Nová karta v prehliadači Chrome

Ak načítanie trvá príliš dlho, nemusíme čakať, kým prehliadač načíta celú stránku. Ak je požadovaná sekcia viditeľná, môžeme buď pokračovať v práci na stránke, alebo ju prerušiť. To sa dosiahne pomocou tlačidla v tvare x, ktoré sa nachádza medzi navigačnými tlačidlami a dočasne nahrádza tlačidlo obnovenia stránky (v tvare zakrivenej šípky) počas načítavania stránky.

Rýchlosť načítania stránky závisí od druhu stránky, jej obsahu, kvality internetového pripojenia, stavu servera a jeho aktuálneho zaťaženia.

Slovenský posunkový jazyk

2.3. Vyhľadávame vo vyhľadávačoch

Internet slúži ako bohatý zdroj a archív informácií, kde môžeme nájsť takmer akúkoľvek požadovanú informáciu, ak vieme správne vyhľadávať. Najpopulárnejším a najčastejšie používaným vyhľadávačom je Google (<u>www.google.sk</u>).

Obrázok 17 – Vyhľadávač Google

V Google vyhľadávači môžeme zadať webovú adresu, ale aj hľadať rôzne informácie. Častým predmetom vyhľadávania sú napríklad autobusové a vlakové spojenie. Tie môžeme nájsť priamo na stránkach dopravcov, no existuje aj pohodlnejší spôsob. Ak potrebujeme nájsť cestovné poriadky a nepoznáme konkrétnu webovú stránku, stačí do vyhľadávača napísať slovné spojenie "cestovné poriadky". Môžeme ho zadať aj bez diakritiky, pretože vyhľadávač obvykle spracuje text bez diakritiky, aj keď ju používame.

÷	$\rightarrow$	C	G	ces	tovne	poisten	ie													8	Ŷ
			Q	ceste	ovne p	oisteni	e														R
			Q	cest	ovné p	ooriadk	y														R
			Q	ceste	ovne p	00															
			Q	ceste	ovne p	oisteni	e onli	ne													ĸ
			0	cost	ouná	nietoni	o uni														R
							р	0			podľa			F	bod						
q		w	2		е	3	r	4	t	5	у	6	u	7	i	8	о	9	р		×
	а			s		d		f		g		h		j		k		1		→	
¢		z			x		с		v		b		n		m		1		?		0

Obrázok 18 – Zadávanie výrazu do adresného riadka a jeho automatické dopĺňanie

Keď do vyhľadávača zadáme slovné spojenie a stlačíme Enter, prehliadač nás presmeruje na stránku s výsledkami, kde nám ponúkne relevantné webové stránky, ktoré by nás mohli zaujímať.

Obrázok 19 – Vyhľadávanie spojenia "cestovné poriadky"

Pri každom hľadaní sa objavujú tisíce až milióny stránok obsahujúcich užitočné informácie. Google môžeme prirovnať k obrovskej knižnici webových stránok alebo systému, ktorý tieto stránky triedi, vyhľadáva a uchováva. Výsledky nám poskytuje v rôznych formátoch (texty, obrázky, videá...), aby sme rýchlejší našli to, čo potrebujeme.

2.4. Zaujímavé webové stránky

V tejto kapitole uvádzame niekoľko tipov na zaujímavé webové stránky.

Rozdeľujeme ich do niekoľkých kategórii:

• Média na internete

Informačné média sa v minulosti členili na tlač (noviny a časopisy), vysielanie (zvukové prenosy – rozhlasové a káblové vysielanie), a televíziu (obrazové a zvukové prenosy – televízne stanice). Potom, koncom minulého storočia, pribudla ďalšia technológia na prenos informácií – internet. V súčasnosti takmer všetky informačné médiá poskytujú informácie aj prostredníctvom internetu. Pre rozhlasové a televízne stanice nejde len o ich program, ale aj o živé či archivované programy.

o Noviny a časopisy

Takmer všetky noviny a časopisy vydávané v tlačenej forme sú dostupné v elektronickej forme na internete. Výhodou tabuľkových procesorov je ich aktualizácia takmer kedykoľvek oproti tlačeným formulárom, ktoré sa do termínu uzávierky "aktualizujú" (raz denne pri dennej zostave a raz za týždeň pri týždennej zostave) a následne sa už neaktualizujú. Často je úvodná časť článku alebo celý kratší článok k dispozícii zadarmo, no väčšina obsahu je dostupná až po zaplatení poplatku (zvyčajne mesačného alebo zvýhodneného poplatku na dlhšie obdobie, napríklad na rok).

o Televízia

Všetky naše televízne kanály poskytujú na svojich webových stránok informácie o svojich reláciách, programoch a zákulisných udalostiach. Príklady zahŕňajú stránky televízii STVR (www.rtvs.sk), JOJ (www.joj.sk), MARKÍZA (www.markiza.sk) a TA3 (www.ta3.com). Zvyčajne ponúkajú aj archív vlastných relácií, ako sú seriály, spravodajstvo či zábavné programy, a možnosť sledovať živé vysielanie, ktoré obsahuje len ich vlastnú tvorbu. Kvôli licenčným obmedzeniam nie je väčšina filmov a zahraničných seriálov dostupná online.

Obrázok 20 – Stránka www.rtvs.sk

o Program vysielania

Programy televíznych staníc sú k dispozícii na ich oficiálnych webových stránkach. Ak si nevieme vybrať konkrétnu stanicu na večer, môžeme si prehľad programov viacerých staníc pozrieť na špecializovaných webových stránkach. Televízne programy nájdeme na viacerých portáloch, pričom stránka <u>www.tv-</u> <u>program.sk</u> poskytuje prehľadný výber programu na dnes, včerajšok alebo aj na nadchádzajúce dva týždne. Ak nám nevyhovuje ponuka staníc, môžeme si ich zobrazenie prispôsobiť kliknutím na tlačidlo "Zmeniť TV stanice" vpravo hore.

2 D TV PROGRAM DNES - pr	etradny x +					-	0	×
C D https://tv-progra	m.sk			A* 🟠 🖽	11 @			0
Banky.sk	Poistovne.sk Vianoce	.sk Tv-program.sk					î	9
tv-p	rogram.sk	Aktuálny TV program na dnes a na celý týždeň		⊒‡ Nastavenia	Ľ.,		J	•
Filmy	Seriály	Zábava Šport	Relácie pre deti Dokument	y Hudba Rebričky	]			#
Progr	am na dn	es		□ Dnes w.a. ∽ □ □ Od teraz ~ □ □ Typ stanice ~	]			0
					>			+
(O) Cinema - C	1:25	Skráť to, zlato JOJ Cinema - 23:45	Leto v Chorvátsku Barrandov KINO - 20:15	Supernova Filmbox Premium - 16:55				
Jednotka zdra miest. 10:10 Süda	wia vyráža do slovenských a sieň	Markíza Vvě kroky pred získaním hypotéky 10:50 Dobre vedieť! 12:00 Televízne noviny 12	Pod Studovať k nám. Získaj štátnu podporu až 16 500 € na 3 rokyt 11:00 Duel	22 Dvojka Zarobte na investičnom vklade 09:50 Zurvalec				
12:00 Novin 12:25 Ochra 13:25 C.5.L:	y o 12:00 ncovia 21 Kriminálka Miami 22	12:10 NCIS - Nămorný vyšetrovací úrad 20 13:05 NCIS - Nămorný vyšetrovací úrad 21	11:30 VSade dobre, doma naj 12:00 Správy 12:25 Capri 9	11:35 Rusty 11:40 Pa a Pi 11:50 Trpaslici				

Obrázok 21 – Stránka <u>www.tv-program.sk</u>

o Komunita nepočujúcich

Mnohé média, vrátane televíznych staníc, ponúkajú špeciálne programy a správy s tlmočením do posunkového jazyka alebo s titulkami. Niektoré televízie a spravodajské weby ponúkajú žive vysielanie tlmočené do posunkového jazyka. Existujú špeciálne YouTube kanály zamerané na správy a obsah pre nepočujúcich, často v posunkovom jazyku alebo s titulkami. Komunita nepočujúcich využíva sociálne siete na zdieľanie informácií, vrátane tlmočením správ, videí v posunkovom jazyku či textových správ, napríklad www.spravy.spj.sk.

Obrázok 22 – Stránka <u>www.spravy.spj.sk</u>

Slovenský posunkový jazyk

• Úrady a inštitúcie online

V dnešnej dobe sú služby a informácie úradov a rôznych inštitúcií, ako sú banky alebo pošta, prístupné online. Hoci mnohé oficiálne dokumenty je stále potrebné doručiť v papierovej podobe, čoraz viac tlačív a formulárov je dostupných na internete, čo nám šetrí cestu na úrad po potrebné dokumenty.

o Pošta

Pre prepravu zásielok na Slovensku, ale aj do zahraničia, stále najčastejšie používame služby Slovenskej pošty. Na hlavnej stránke <u>www.posta.sk</u> sú k dispozícií odkazy na rôzne informácie o ponúkaných službách, ako sú napríklad listy či balíky.

7:32 AM		• ♥ 🕯
	POSIELAJ POHĽADNICE Z CELÉHO SVETA mojapohladnica.sk	
	Q Číslo zásielky	
	📱 Sledovanie zásielok	
	🖈 ePodací hárok	
	C eKolok	
	🝽 Moja pohľadnica	

Obrázok 23 – Stránka <u>www.posta.sk</u>

o Banky a poistenie

V súčasnosti má každá banka vlastnú webovú stránku, kde nájdeme informácie o nej a jej ponúkaných službách. Ak nás zaujíma konkrétny produkt, napríklad pôžička či sporenie, môžeme si pohodlne z domu porovnať ponuky viacerých bánk a vybrať tú s najvýhodnejšími podmienkami. Ak potrebujeme hotovosť, môžeme si vyhľadať najbližší bankomat. Rovnako si môžeme zistiť, kde sa nachádzajú pobočky banky, ich ponúkané služby a otváracie hodiny. Webová stránka <u>www.banky.sk</u> zhromažďuje informácie o všetkých bankách. Dnes už každá banka na svojom webe ponúka prístup do internetbankingu, prostredníctvom ktorého môžeme spravovať platby a sledovať pohyby na účte. Pri cestách do zahraničia si môžeme skontrolovať podmienky výberu hotovosti z bankomatov. Platby kartou sú častou výhodnejšie, pretože sú bez poplatkov a ponúkajú lepší výmenný kurz než platba v hotovosti.

BANKY	iazoch										
Zoznam bánk	Kódy bánk	Poradíme	Porovnanie	Investovanie	Hypotéky	Úvery	Kalkulačky		vyhľadávanie Q		
Online porovnanie finančných produktov Hypotéky Úvery / Pôžičky Bežné účty							Najčítanejšie články • úšet zadarmo - v ktorej banke vám ho • Koľko stojí výber z bankomatu v zahra				
Sporenie Termínované vklady				vklady	Kreditné karty				 Aků sumu a kolko bankoviek vám vydá b Porovnanie: Ktorá banka má najviac kl V ktorej banke vám zamenia bulharské 		
Nový benefit pre polstencov Dôvery – Lekár na telefóne. Aké telemedicínske služby ponúka konkurencia? Persorána telez vzdravotnictve sa prejsvije v horbej dostuposti zdravotnej stanostivosti. Zmiemť ju môžu telemedicínske a ďalšle inovatívne metódy v zdravotnictve. Porovnaš sme ponuku všetkých zdravotných polsťovní.								Odport	ičame ok nančnei gramotnosti		
zobraziť ďalšie správy								Testy finančnej gramotnosti Blog: Bežné účty			

Obrázok 24 – Stránka www.banky.sk

Podrobné informácie zverejňujú aj o poistenie. Na stránke <u>www.poistenie.sk</u> nájdeme všetky potrebné údaje, či už plánujeme uzavrieť poistenie, zrušiť alebo upraviť existujúce poistenie, alebo porovnať ceny PZP (povinného zmluvného poistenie) na vozidlo a pod.

Obrázok 24 – Stránka <u>www.poistenie.sk</u>

o Sociálna poisťovňa

Sociálna poisťovňa je inštitúcia verejného práva, ktorá spravuje päť druhov sociálneho poistenia podľa zákona. Na jej oficiálnej webovej stránke <u>www.socpoist.sk</u> sú dostupné informácie o jednotlivých druhoch poistenia, ako napríklad dôchodkové poistenie, ako aj údaje určené pre špecifické skupiny poistencov, napríklad pre dôchodcov.

← → C ■ so	cpoist.sk		For	muláre Pobočky Rez	ervačný systém Zoznam dlžníkov
📣 sociálna	POISŤOVŇA	Napíšte hľadaný	výraz	٩	Elektronické služby
кто ѕом	ŽIVOTNÉ SITUÁCIE	SOCIÁLNE POISTENIE	NÁSTROJE A SLUŽBY	κοντακτγ	ENGLISH
Zistite		voiho dâ:	hodku ov	line	624,30

Obrázok 25 – Stránka <u>www.socpoist.sk</u>

o Zdravotné poisťovne

Zdravotné poisťovne zabezpečujú verejné zdravotné poisťovne. Na Slovensku momentálne pôsobia tri zdravotné poisťovne: Všeobecná zdravotná poisťovňa (www.vszp.sk), Dôvera zdravotná poisťovňa (www.dovera.sk) a Union zdravotná poisťovňa (www.union.sk). Na ich webových stránkach sú dostupné informácie o rôznych výhodách, ako aj tlačivá na stiahnutie, napríklad na vydanie nového preukazu poistenca v prípade jeho straty alebo na výpis z účtu poistenca. Stránky poisťovní poskytujú tiež kontaktné údaje na pobočky a ich stránkové hodiny. Každá poisťovňa ponúka aj e-pobočku, kde si poistenci môžu prezerať výpisy z účtu, prehľad poskytnutej zdravotnej starostlivosti, liekov či preventívnych prehliadok.

Slovenský posunkový jazyk

- 3. Komunikácia online
  - 3.1. Základné bezpečnosti pri online komunikácií

Základné pravidlá bezpečného používania internetu zahŕňajú tieto tri kroky:

- Ochrana zariadenia (počítač, tablet a smartfón) pravidelne aktualizovať operačný systém, používať antivírusový softvér a byť opatrný pri sťahovaní súborov či navštevovaní neznámych webových stránok.
- Ochrana osobných údajov nezverejňovať osobné informácie, ak to nie je nevyhnutné, a byť opatrný voči informáciám získaným na internete alebo v online konverzáciách s neznámymi ľuďmi.
- Dodržiavanie zákonov rešpektovať legislatívu aj pri online aktivitách. Ak budeme dodržiavať tieto pravidlá, minimalizujeme riziko narušenia bezpečnosti.

Slovenský posunkový jazyk

3.2. Používanie e-mailovej schránky

Na trhu je množstvo poskytovateľov bezplatných e-mailových služieb. Najznámejšie a najpoužívanejšie nájdeme na rôznych webových stránkach:

Slovensko	Zahraničie
post.sme.sk	gmail.com
mail.centrum.sk	mail.yahoo.com
pobox.centrum.sk	mail.aol.com
mail.zoznam.sk	outlook.live.com
mail.azet.sk	email.seznam.cz

Pre vytvorenie novej e-mailovej schránky sme si vybrali Gmail od spoločnosti Google, ktorý patrí medzi najpopulárnejších poskytovateľov nielen na Slovensku, ale aj vo svete. Oproti iným službám ponúka širokú škálu funkcií zadarmo, neustále zvyšuje kapacitu úložiska pre správy, podporuje slovenský jazyk a vyniká prehľadným a jednoduchým rozhraním bez nadmerného množstva reklám.

Obrázok 26 – úvodná stránka Gmailu

Slovenský posunkový jazyk

3.3. Chat a videohovor

Online chat umožňuje okamžitú výmenu správ s priateľmi, rodinou či kolegami. V reálnom čase môžeme zdieľať textové správy a emotikony s ľuďmi v sieti, ktorí používajú rovnakú aplikáciu na svojich zariadeniach. Ak uprednostňujeme komunikáciu tvárou v tvár, môžeme využiť bezplatné videohovory, no je dôležité, aby všetci účastníci mali nainštalovanú tú istú aplikáciu. V digitálnom priestore existuje množstvo ďalších komunikačných nástrojov. Každý si môže vybrať ten, ktorý mu vyhovuje. Niektorí používajú Messenger cez Facebook, iní dávajú prednosť Skype. Medzi populárne aplikácie na videohovory patria:

Obrázok 27 – aplikácie na videohovory (Skype, Viber, WhatsApp, Messenger, Telegram

a Instagram)

Slovenský posunkový jazyk

4. Praktické cvičenie

Po každej téme budú nasledovať praktické úlohy, počas ktorých si účastníci môžu otestovať získané zručnosti. Tieto úlohy budú zahŕňať:

- Vyhľadávanie informácií na internete
- Posielanie e-mailov
- Videohovory s rodinou alebo priateľmi
- Zdieľanie fotografií na sociálnych sieťach

Záver

Materiál bol vytvorený v spolupráci s nepočujúcimi seniormi a bude pravidelne aktualizovaný, aby zohľadňoval najnovšie trendy a potreby tejto skupiny. Zameriame sa na jednoduchosť, zrozumiteľnosť a praktické využitie nových zručností v bežnom živote.

Zdroje

Komunikácia online, ISBN 978-80-974240-7-7

Vyhľadávanie informácií, ISBN 978-80-974240-5-3

Základy práce s digitálnym zariadením pre tablety, ISBN 978-80-974240-6-0